UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris Theologi, Academiæ Parrhisie[n]sis

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Votum castitatis ea de re fieri: qu[a]e in nostra potestate est co[n]stituta, suffragante dei auxilio. XXVII

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

Visual Library

therus, ꝑ cõſortij nuptialis actũ, uotũ caſtitatis deo factũ, citra
XI. noxã uiolari poſſe, & in cõiugiũ cõmutari. ¶ Porro hoc i lo-
co ueniã mihi cõdonari uelim, ꝙ de hac maritalis officij mate
ria nihil ad religioſos hoc uinculo abſolutos attinente, tã late
Hebræ. 13. diſſeruerim. Verꝝ id feci propemodũ coactus ab aduerſario,
cui hoc in ope cõgredior, annitẽte in hoc cauillo circa princi-
piũ huius capitis propoſito, ingerere eã labẽ tetrã honorabili
bus nuptijs thoroꝗ̃ imaculato, ꝙ ſp̃ habeat in cõgreſſu cõnu
biali annexã pc̃ti maculã. A qua qdẽ ignominia ut uindicarẽ
tantũ eccl'iæ ſacramentũ, pluribus ea de re diſſerere profecto
ſum cõpulſus. Et factus ſum (fateor) hoc in negocio inſipiẽs,
ſed ipſe Lutherus ipſe me coegit, quẽ, occurrendo cauillis ei⁹
me ſequi oportuit, quo ratiocinatione ſua meipſum pertraxit

¶ Votũ caſtitatis, ea de re fieri, ꝗ̃ in nr̃a ptãte eſt cõſtitu
.I. ta, ſuffragante dei auxilio. Cap. XXVII.

» DEcimaſeptima Lutheri obiectio. Prorſus rectę
» rõni aduerſum eſt, pariter & abſurdũ, id aliquẽ
» uouere deo, q̊d nullo mõ in ſua eſt collocatũ po
» teſtate, ſed oĩno in alterius arbitrio cõſtitutum.
» Vt ineptus is haberet, q uoueret deo ſe fore epi
» ſcopũ, apl'm, principẽ aut regẽ, cũ ſciat nihil horũ eſſe in pote
» ſtate ſua uouentis, ſed in alterius, ut uocantis authoritate. At
» q caſtitatẽ deo uouet, rẽ uouet ꝗ̃ prorſus non eſt nec p̃t eſſe in
» manibus ſuis, cũ ſit ſolius dei donũ, q̊d accipere, nõ offerre p̃t
» hõ. Quod ſane uouendi genus, etiã cõtra totius Moſaicæ le-
» gis inſtitutũ, in ꝗ̃ iubet dñs ut q uouet uel offert, de ſua ſubſtã
» tia & de donis ſibi benedicente dño datis, offerat. Caſtitatis
» autẽ uotũ ſit de re nondũ donata nobis, nec in noſtra poteſta
» te ſita, ſed de eo tantũ, q̊d in manibus dei poſitũ eſt. Irrationa
» bile igiť eſt huiuſmodi uotũ, nec minus ineptũ, ꝗ̃ ſi quis uo-
» ueat ſe ſtellas nouas formaturũ, ſe ſaluũ fore in regno cœleſti
» aut futurꝝ æqualẽ ſanctitate beato Petro, uel ſe oĩa Turca-
» rũ regna uaſtaturũ, aut uicturꝝ annos Mathuſalẽ. Repugnat
» igiť uotũ caſtitatis, rectæ rõni. Hæc Lutherus. ¶ Reſponſio.
Aſſidua propõne primo aſſumpta loco, abnegandũ eſt q̊d de
inceps ſubijciť. Nã nõ ſolũ illa, in nr̃a dicunť eſſe poteſtate, ꝗ̃
noſipſi

noſipſi ex nobis & naturæ adminiculo(cōcurrente quidē dei
auxilio generali, rebus oībus naturales ſuas motiones ſemper
adminiſtrante)facere poſſumus, qualia ſunt, ambulatio, ſtatio
curſitatio, & cætera idgenus, naturæ opa, ſed & ea, q̄ uirtute
dei adiuuante infirmitatē noſtrā, & ſuā nobis elargiēte grām
poſſumus aſſequi, ꝙ illa adiutrix hoīm dei gr̄a, oibus eā peten
tibus, & q̄d in ſe eſt pro uirili præſtātibus, ſit paratiſſima. Siq-
dē diuinū auxiliū, nulli illud enixius poſtulanti denegat̄ unq̄.
Caſtitatis aūt donū, etſi ſolis naturæ uiribus obtineri nō poſ-
ſit a nobis, qm̄ , teſte Salomone, non poteſt quis eſſe cōtinens Sapien. 8.
niſi deus det, diuino tn̄ adiutorio(quod poſtulātibus ſemper
adeſt, neq; ĳs refutatur qui toto corde illud implorant)poteſt
ab hoībus acquiri, illabefactūq; ſeruari. Et ergo puritas illa &
ſanctimonia uitæ, recte dicit̄ eſſe in noſtra poteſtate, ꝙ ſuffra
gāte diuina ope, eā poſſumus adipiſci. Sane quēadmodū bea-
tus Iacobus dicit. Si qs ueſtrū indiget ſapientia, poſtulet a deo Iacobi. I.
qui dat oībus affluenter & nō improperat, & dabit̄ ei. Haud
aliter uere pronūciauerim⁹. Si qs indiget caſtitate, poſtulet a
deo & dabit̄ ei, cū etiā promiſerit dn̄s. Amen amē dico uobis
ſiqd petieritis patrē in noīe meo, dabit uobis. Petite & accipie Iohan. 16
tis. Et alio in loco. Oīa quæcūq; orātes petitis, credite qa, re- Mar. 11.
cipietis, & euenient uobis. Et rurſum. Petite, & dabit̄ uobis. Lucæ. 11.
Oīs em̄ q petit, accipit. ¶ Eniuero ſi ſola ea dicerent̄ eē ſita in III
nr̄a facultate, q̄ ex nobis & uirtute naturali p̄ſtare poſſumus,
nō eēt impletio mādatoꝝ dei, ī nobis collocata, ꝙ illa ſolis na-
turę uiribus innixi integre nō poſſim⁹ exeq, ſcd̄m illud nr̄i ſal-
uatoris, uerbū. Sine me nihil poteſtis facere. Silr̄ & ea q̄ in ba-
ptiſmo ꝑmittunt̄ deo, utpote fidei ſynceritas, obediētia ī deū Iohan. 15.
& abrenūciatio ſatanæ, nō eſſent in nr̄a ptāte collocata, ꝙ ex
nobis ipſis illa cōplere nō poſſum⁹. Attamē null⁹ eā dānat fi-
dei profeſſionē & promiſſionē, q̄ fit in lauacri baptiſmalis ſuſ
ceptiōe ab ĳs q inſigniunt̄ dei ſignaculo, ꝙ illā diuino freti au
xilio faciūt. Eadē igit̄ rōne neq; dānādū eſt caſtitatis uotū qd̄
qs opitulante dei gr̄a confidit ſe illabefacte ſeruaturꝝ. Et in eo
quidē uoto, id q̄d ſuū eſt, uouens offert deo, nā & corpus ſuū
& animam, a deo ſibi indulta, ad opera iuſtitiæ conſecrat, &

 dedicat

dedicat diuino obſequio p̄ immaculatã uitę deinceps agendæ
puritatẽ. Quę ſane oblatio & corpis & aiæ proprię, ad dei mi
niſteriũ, tãto eſt ſacrificijs antiquę legis pręſtãtior, q̃to aia &
corpus humanũ, ouibus & bobus ſunt pſtãtiora. Vñ non de-
buit Lutherus ex impfectis illis ueteris legis, uotis & hoſtijs
nectere argumentũ, nos in hoc legis euãgelicæ ſtatu nõ poſſe
corpa nr̃a exhibere deo hoſtiã ſanctã, uiuẽtẽ & bñ placẽtẽ per
IIII. uotũ caſtitatis. ¶ Quocirca, nulla eorũ q̃ p̄ñs adducit obiectio
tanq̃ abſurda & ridicula ut uoueant̃, uerã hñt & aptã cõfor-
mitatẽ cũ uoto caſtitatis, qꝛ aut ex aliena pendeãt uoluntate q̃
uouẽtis, ut põtificalis apex aut regia dignitas, ex arbitratu eli-
gẽtiũ aut cõſtituẽtiũ uel ex hæreditaria ſucceſſione. Aut qm̃
ſimpliciter naturæ creatę uires trãſcendãt, & ſoli cõpetãt deo
immẽſæ ptãtis, ut nouarũ ſtellarũ creatio, aut mõtiũ de uno lo
co in aliũ reductio. Aut qa ordinatã dei legẽ & cõſuetã præ-
tergrediant̃, atqꝫ ad ſalutẽ nihil faciãt, ut uaſtatio totius Tur-
carũ principatus, p unũ hoiem, aut ætatis prorogatio in mille
annos, & talia id genus, q̃ a Luthero in hoc cauillo nequicq̃
afferũt̃. Neminẽ certe latet, nihil horũ eſſe aptũ uoti ſubiectũ
atqꝫ materiã, qꝛ aut ſimpliciter impoſſibilia ſunt, aut ſaluti nr̃æ
minime cõducẽtia, neqꝫ quicq̃ eorũ recte cõferri uoto caſtita-
tis, q̃ & nobis ẽ poſſibilis, & plurimũ facit ad ſalutẽ. Neqꝫ etiã
id impedimẽto eſt, q̃ minus fiat cõtinẽtiæ uotũ, qm̃ illa (ut in-
qt Lutherus) ſolius dei eſt donũ, q̃d accipe, non offerre p̄t hõ.
Quippe q̃cunqꝫ deo uouemus, hauddubie ab eo primũ habe
mus, ut largiſſimo bonorũ oĩm fonte, & a q̃ bona cũcta proce
dũt. Nihil aũt deo, niſi q̃d bonũ eſt, uouere recte poſſum⁹, cũ
Auguſtin⁹ malũ, minime ſit debita uoti materia. Atteſtat̃ ãt id ipſum q̃d
nũc proponimus, B. Auguſtinus, dicẽs in. 17. libri de ciuita.
dei, cap. 4. Non dño quiſq̃, quicq̃ ratũ uoueret, niſi q ab illo
acciperet q̃d uoueret. Porro ea q̃ dei accepimus dono, poſſu-
mus deinde uoto, ſicut & ſacrificio, eidẽ offerre. Et q̃d prius
affectu pio ſynceroqꝫ corde deo eſt oblatũ, ut cõtinẽtia in pri
V. mis annis adoleſcẽtiæ, p̄t eiuſdẽ munere & proprio ſtudio cũ
effectu eidẽ integre exhiberi. ¶ Porro circa hũc libri ſui de uo
tis monaſticis inſcripti locũ, Lutherus tanq̃ alter Iouinianus
iam re-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

iā rediuiuus, q̄ tū p̄t extenuat & deprimit excellentiā uirgini-
tatis, eā cōtendens nō mō æquari, ſed propemodū poſthaberi
debere nuptijs, cū ait. Caſtitas cōiugalis Abrahę & Sarę, mul
toꝝ uirginitati p̄feret, & Petri apl̄i cōiugiū, abſq; dubio ſan-
ctę Agathę uirginitate ſupius erit. Sed vñ nouit Luther⁹ hęc
ipſa, q̄ cū tanta cōſtantia & aſſertione profert? Nunqd dei cō
ſiliarius fuit, aut accitus in cōſiſtoriū iudicioꝝ eius, in q̄ caſti-
tas cōiugalis Abrahę, diuinę lancis libramine cū alioꝝ cōfer-
ret uirginitate? Nunqd & tū affuit euocatus ad dinoſcēdā dei
ſniam, cū B. Petri caſtitas cōiugalis collata uirginitati ſanctiſ-
ſimæ martyris Agathę, inuēta eſt in ſtatera diuinę æquitatis
plus habere & ſupexcellere? Nunqd itē ſpūs dñi, illi ītima re
uelauit inſpiratiōe, qdnā deus ipſe in illis meritoꝝ diſcuſſioni
bus eſt definiturus? Cæteꝝ tāetſi utrūq; eoꝝ q̄ propoſuit Lu- Qūo ſtatus
therus in uerbis ſupradictis, de collatiōe caſtitatis cōiugalis ad uirginalis,
uirginitatē, admitteret, ,pp̄ter excellētes aliq̄s & inſignes for- nuptiali
taſſe circūſtātias, in Abrahę & B. Petri cōiugio (ut p̄tendit) re cōferēdus.
pertas, haud tñ ex illo cōficere queat ſimpliciter cōiugiū eſſe
melius uirginitate, q̄d tñ colligere annitit. Nā q̄uis huius aut
illius cōnubiū, ob eminentiā aliquā ſingularē in eo relucentē
eſſe poſſet aut ęquū dignitate aut etiā p̄ſtātius uirginitate hu-
ius aut iſtius, ipſe tñ ſtatus cōiugalis abſolute cōſiderat⁹, nun-
q̄ æquādus eſt, nedū p̄ferēdus ſtatui uirginali, ob ſublimē hu-
ius ſup illū ex ipſius rei qualitate p̄ſtātiā & excellētiā. Nō ita
q; ad diſcernēdū unius ſtatus propoſiti ab altero etiā propo-
ſito gradū & cōditionē, pſonā unā unius ſtatus, ad alterā pſo-
nā alterius cōferre particulatim debemus, ſed gn̄atim ac in u-
niuerſum, totū unū ſtatū ad alteꝝ etiā totū, ſine pticulariū cō-
ſideratione. ¶ Sed & hic opæpreciū eſt pſpicere, q̄ ſit prius di VI
ctoꝝ immemor Lutherus, & q̄ ægre antecedētia eius uerba
ſequētibus quadrēt. In ſupioribus em̄ locis caſtitatē cōnubia-
lē uſq; adeo depreſſit & deiecit humi, ut cōtēderit ac aſtruxe-
rit actū cōiugalē ſp eſſe pctm̄. Nūc uero in tantā extollit ſub-
limitatē particularia q̄rundā cōiugia, ut uelit ea uirginali pu-
ritati alioꝝ eſſe anteferēda. Quæ quidē duo eius placita, quo
modo adinuicem cohæreant, ipſe uiderit.